

Rytoj - Pasaulinė kovos su AIDS diena

ŽIV prie rokiškėnų
"nekimba". Tik sifilis...

Rokiškyje neregistruota nė vieno žmogaus imunodeficitu viruso (ŽIV) nešiotojo, tačiau tai nereiškia, kad mūsų kraštiečiai tamsiais vakarais, naktimis, neretai ir dienomis neužiima tuo, kuo užsiima viso pasaulio gyventojai. Tą patvirtino ir dermatovenerologė Alina Petrauskienė, jau dvylika metų gydanti įvairias rokiškėnų odos ir venerines ligas.

Alina Petrauskienė

Vygdas PRANSKŪNAS

- Turbūt neišduosite didelės paslapties pasakydama, ar dažnai mūsų rajono gyventojai nuklysta "į lankas", iš kurių į namus parsineša viešai negarsinamų ligų?

- Ne kiekvienas "paklydėlis" kreipiasi į odos ir venerinių ligų kabinetą. Žmogus gali gydytis kitur - privačiai, anonimiškai. Apie tokius jokios informacijos neturime. O štai šiemet patikrinę apsilankiusius pas mus, registravome penkis sifilio atvejus. Visi susirgusieji - iki 40 metų amžiaus. Pernai šia liga sergančių buvo trylika, iš jų vienas susirgimas - įgimtas. 1997 metais sifiliu sirgo septyni žmonės. Bene daugiausiai susirgimų registruota 1987 metais, kai aplink sergantįjį susidarė nemažas su juo bendravusiųjų ratas. Prieš penketą metų sifilio protrūkis registruotas kaimyniniame Biržų rajone.

- Minėt tik šią ligą. Tačiau lytiniu keliu plinta ir kitos.

- Be abejo. Kitomis ligomis sergančių yra kur kas daugiau. Bet sifilis, galima sakyti, yra piramidės viršūnėje. Kiek žemiau - gonorėja, trichomonozė. Tai vadinamosios klasikinės venerinės ligos. Jeigu žmogus užsikrėtęs kokia nors lytiškai plintančia liga, tikimybė užsikrėsti ŽIV padidėja nuo keleto šimtų iki tūkstančių kartų.

- Susirgus sifiliu, būtina gydytis stacionare?

- Nebūtina. Bet sifilis - infekcinė liga, todėl gydytojui būtina žinoti ligonio partnerius ar partneres, nes liga gali gana greitai išplisti.

- Ar pacientai geranoriškai nurodo partnerius, ar šie irgi ateina pasitikrinti?

- Jeigu pacientas nurodo pavardę, būtinai to žmogaus ieškom. Juk asmuo gali ir neįtarti, kad jis serga. Kviesti partneriai ateina pasitikrinti. Ypač žmonos arba vyrai. Tačiau neretai lytinis partneris gyvena ne mūsų rajone ar net ne mūsų šalyje. Tuomet, suprantama, jo patikrinti negalime.

- Ar pasitaiko tokių, kurie nori pasitikrinti po intymių santykių su prostitute?

- Dabar žmonės daug keliauja, ypač verslininkai, o išvykose pasitaiko visko. Jie baiminasi dėl savo sveikatos ar dėl artimo žmogaus, todėl tikrinasi. Beje, kiekviena liga turi savo inkubacinį periodą. Pavyzdžiui, sifilio pirmieji simptomai vidutiniškai pasirodo po 3 - 4 savaitių, gonorėjos, trichomonozės - po 1 - 3 savaitių, nors kartais gali atsirasti jau antrą dieną po užsikrėtimo. Pacientus apie tai įspėjame. Žmogus, tarškim, vakar santykiavęs su įtartinu asmeniu ir šiandien atėjęs pasitikrinti, tikros tiesos apie savo sveikatą būklę nesužinos. Tyrimai rodo, kokia jo sveikata buvo dar prieš tą įtartiną sueitį.

- Kokie pirmieji ligų požymiai?

- Sifiliui būdinga tai, kad infek-

cijos pažeistoje vietoje (dažniausiai lytiniuose organuose) atsiranda viena ar kelios neskausmingos opelės, patinsta kirkšnių limfmazgiai. Įvairūs išbėrimai odoje pasirodo sifilio antrosios stadijos metu, po dviejų mėnesių. Perstėjimas, niežėjimas, išskyros iš lyties organų, dažnas šlapinimasis būdingas gonorėjai, trichomonozei, chlamidijozei. Pirminiai AIDS požymiai: ligonį vargina galvos ir sąnarių skausmai, padidėja limfmazgiai, odoje atsiranda blyškiai rausvų dėmių. Žmogus prakaituoja, karščiuoja, jaučiasi nusilpęs. Lytiškai plintančiomis ligomis galima sirgti be matomų požymių - tai besimptomės šių ligų formos. Taip gali būti užsikrėtus gonorėja (ypač moterims), kartais trichomonoze (daugumai vyrų), netgi sifiliu. Tokie ligoniai labai pavojingi, nes gerai jausdamiesi gali užkrėsti sveikus žmones.

- Ar žmogus, eidamas pas jus, nejaučia baimės, gėdos?

- Manau, kad žmonės nekompleksuoja. Nebepasitaiko tokių, kurie trintųsi apie duris ir bijotų jas praverti. Į kabinetą, ypač jauni, eina drąsiai, pasakoja, su kuo ir kur buvo. Kas nenori pas mus pasitikrinti, galime pasiūsti į anoniminius kabinetus, kurie yra didžiuosiuose miestuose. Apie susirgusį žmogų žino tik gydytojas, jo ligos istorijoje vietoj pavardės rašomas kodas.

- Venerinėmis ligomis dažnai serga narkomanai...

- Mes pacientų klausiam, ar jis ne narkomanas. Šiuo metu medikų įskaitoje yra 16 narkomanų.

- ŽIV infekuotųjų ir AIDS sergančių Lietuvoje nėra labai daug. Bet, sako, oficialių skaičių reikėtų padauginti bent jau dešimt kartų, tik tuomet žinotume tikrą padėtį.

- Taip, nes juk ne kiekvienas žmogus ateina pas medikus pasitikrinti. Be kita ko, jei Lietuvoje sergančių nedaug, tai aplinkinėse respublikose jų skaičiuojama tūkstančiais. Nuo 1996 metų Kaliningrado srityje ŽIV nešiotojų padaugėjo 7 kartus. Lietuva dabar tarsi salelė, kurią iki šiol aplenkė XX amžiaus maras. Neįtikėtina, kad jis praslinktų pro šalį. Nebent susikaupsime ir gyvensime dorai. Bet visi taip gyventi tikrai neįstengsime...

Autoriaus nuotrauka

Vien skaičiai

ŽIV infekcija Lietuvoje registruojama nuo 1988 metų.

1999 m. spalio 31 d. registruota 190 asmenų, užsikrėtusių ŽIV. Iš jų 18 moterų.

ŽIV užsikrėtę 102 intraveniniai narkomanai, 41 heteroseksualus žmogus, 38 - homoseksualūs. Kaip užsikrėtę likusieji 9 - nenustatyta.

Daugiausiai užsikrėtusių Klaipėdoje - 94, Vilniuje - 46,

Druskininkuose - 10.

Šiemet per 10 mėn. daugiausiai ŽIV atvejų registruota Vilniuje - 26, Klaipėdoje - 10, Druskininkuose - 9.

Vien šiemet Lietuvoje registruoti 55 ŽIV nešiotojai. Penkiems asmenims ŽIV progresavo į AIDS.

Iš viso Lietuvoje nustatyti 27 žmonės, sergantys AIDS, iš jų 1 moteris.

Nuo AIDS mirė 9 piliečiai. 6 - Vilniuje, 2 - Klaipėdoje, 1 - Kaune.

Giltinės žingsniai

XIV amžiaus viduryje Europos gyventojų sumažėjo ketvirčiu - dėl maro epidemijos, žinomos Juodosios mirties vardu, per kelis dešimtmečius mirė 25 milijonai žmonių. XVII amžiuje didžiojo Londono maro metu išmirė septintadalis miesto gyventojų. XX amžiaus pradžioje, 1918 - 1920 metais, ispaniškojo gripo epidemijos metu visame pasaulyje mirė apie 30 mln. žmonių.

Nors ispaniškojo gripo epidemija buvo pati žiauriausia žmonijos istorijoje, nueinantis XX amžius bus prisimenamas ir dėl kitos ne mažiau garsios ligos: Jungtinių Tautų skaičiavimais, AIDS jau tapo 14 mln. žmonių mirties priežastimi ir dar 34 mln. užsikrėtę AIDS sukeliančiu ŽIV.

AIDS veikimo principas nėra sudėtingas: per kraują, spermą ir kitus lytinius sekretus, taip pat motinos pieną įgyjamas žmogaus imunodeficitu virusas (ŽIV) nesukurdamas pradeda naikinti žmogaus imuniteto ląsteles. Su šių ląstelių pagalba žmogaus organizmas sunaikina į jį patekusius ligų sukėlėjus, todėl ŽIV jas išnaikinus organizmas tampa nebepajėgus apsiginti - prasideda AIDS. Tarp užsikrėtimo ŽIV ir susirgimo AIDS gali praeiti iki 10 metų. Kai kurie

susirgę žmonės gyvena net ilgiau. Galų gale pacientai miršta ne nuo paties AIDS, o dėl nesugebėjimo apsiginti nuo paprastesnių ligų.

Tikslus AIDS atsiradimo laikas nežinomas iki šiol. Manoma, kad pirmieji ligoniai su šiais simptomais atsirado 1977 metais, bet ligos atvejai buvo užfiksuoti tik 1979 - aisiais. Atskira liga AIDS buvo pradėta laikyti ir ją imta tirti tik 1981 metais, kai vienas JAV valdininkas atkreipė dėmesį į smarkiai padidėjusį vaistų nuo retos pneumonijos formos poreikį - ja tuo pat metu susirgo net penki Los Andželo homoseksualistai. Ši pneumonijos forma gana plačiai paplitusi tarp AIDS ligonių.

Tais pačiais metais AIDS buvo aptiktas 14 pasaulio šalių. 1983 metais jis buvo rastas 33 šalyse, o pusantro tūkstančio amerikiečių jau buvo mirę nuo šios ligos. Tais pačiais metais prancūzų mokslininkai nustatė ir ligos sukėlėją ŽIV.

Nei vaisto nuo ŽIV, nei nuo AIDS nebuvo atrasta. Šiuo metu vienintelis prieinamas gydymas yra bandymas atitolinti užsikrėtusiųjų ŽIV susirgimą AIDS.

Kokiais būdais virusas neplinta?

ŽIV viruso šlapime, seilėse, prakaitu, ašarose yra nedaug ir užsikrėtusių per šias išskyras nenustatyta.

Todėl neužkrėsite: liesdami vienas kitą, kosėjant, čiaudint, bučiuojantis, per prakaitą ar verkiant, valgant infekuotojo paruoštą maistą, įkandus kraują siurbiantiems vabzdžiams.

Neužsikrėsite bendrai naudodamiesi:

tualetu, vonia, dušu, sauna, baseinu, indais ir stalo įrankiais, suolais, rašymo priemonėmis, knygomis, sporto įrankiais ir įrenginiais.

Tyrimai parodė, kad net šeimos nariai, gyvenantys su infekuotu žmogumi, neužsikrečia ŽIV. Virusas neplatina gyvūnai ir paukščiai.

Didelė tikimybė užsikrėsti ŽIV:

Lytiškai santykiuojant su infekuotu asmeniu;

Jeigu keli asmenys vartoja nesterilų švirkštą;

dažnai keičiant partnerius ir nežinant, kuris iš jų gali būti užsikrėtęs ŽIV;

lytiškai santykiuojant be

prezervatyvo su nepažįstamu asmeniu (atsitiktinės pažintys, prostitutės, narkomanai) arba su asmeniu, kuris turi keletą partnerių;

lytiškai santykiuojant su infekuotu asmeniu be prezervatyvo.

Rokiškio poliklinikos odos ir venerinių ligų kabinetas

kiekvieną darbo dieną dirba

nuo 7 iki 17 val.

Rokiškyje nebeatliekamas AIDS testas.

Tai daroma didžiuosiuose šalies miestuose. AIDS testo kaina - per 20 Lt.

Gandai ir lieka gandais

Jolita KAŠKEVIČIENĖ

Lietuvoje dirba 70 palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninių, kuriose yra 3700 vietų. Dažniausiai į jas patenka seni, palieję žmonės, kurie neturi jėgų pasirūpinti savimi. Sveikatos sistemos reformos iniciatoriai siekia uždrausti palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėms gydyti pacientus, jų funkcija – tik slaugyti ir globoti.

Kaip sakė Zita Kapušinskienė, Pirminės sveikatos priežiūros centro direktorė, Seime įvyko Sveikatos apsaugos bei Socialinės apsaugos ir darbo ministerijų susitikimas, kuriame buvo nuspręsta, kad globos ir slaugos paslaugas gyventojams turėtų finansuoti savivaldybės. Gandus, kad norima uždaryti Juodupės palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninę, o Pandėlio palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėje vietoj 50 lovų palikti 30, Z. Kapušinskienė kategoriškai paneigė. Pasak direktorės, ji nemano, kad slaugos ligoninėms nebūtų pranešta apie jų reorganizavimą.

Kalbėjau su Pandėlio palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninės direktoriumi Alfonsu Vitkumi. Paprašiau papasakoti, kaip „laikosi“ ligoninė, su kokiomis problemomis susiduriama, kaip vertina siūly-

mą, kad globos ir slaugos paslaugas gyventojams turėtų teikti savivaldybės priklausančios institucijos, kurios būtų finansuojamos iš savivaldybių biudžeto.

– Anksčiau buvo kalbėta, kad Pandėlio palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninė taps slaugos namais. Vasarą pas mus buvo atvykę Panevėžio apskrities gydytojas, dalyvavo rajono meras, mūsų ligoninės gydytojai. Buvo užsiminta apie ligoninės reorganizavimą į visos apskrities slaugos namus. Tai reiškė, kad iš visos apskrities į Pandėlį gydytis būtų suvežti žmonės su pataloginiais susirgimais.

Dažniausiai mūsų ligoninėje guli seni žmonės, kurių amžius nuo 60 iki 100 metų. Vasarą, kai oras šiltas, jie dar kruta, šiaip taip verčiasi, tačiau rudenį visai nusilpsta. Prasideda ligos. Jiems būtinai ilgalaikis palaikomasis gy-

dymas. Palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėse pigiausios paslaugos, pandėliečiai gydomi arčiausiai namų.

Už gydymą moka Ligonų kasos, o už slaugymą – Savivaldybė. Kažkodėl Ligonų kasos nori mūsų atsikratyti. Niekas nepaaiškina, kodėl? Gal mūsų ligoninės norima sužlugdyti dar ir todėl, kad kai kam trūksta pacientų, o mums jų net per daug. Rokiškio ligoninėje žmogus gali gauti tik ekstra pagalbą, pagulėti 8 dienas ir išvažiuoti namo. Dažnas vėliau guodžiasi, kad net nesijaučia, kad buvo gydomas. Kaip jau minėjau, mūsų ligoniniai seni, jiems reikia nuolatinės slaugos ir priežiūros. Kai kurie iš jų serga onkologinėmis ligomis. Mes ligonius kartais gydome net 4 mėnesius.

Autorės nuotrauka

Pandėlio palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėje pacientės tinkamai prižiūrimos medikų.

Rokiškio rajono 1999-2000 m. vyrų krepšinio pirmenybių II lygos I rato gruodžio mėnesio rungtynių tvarkaraštis

Laikas	Komandų susitikimai	Rungtynių vieta
18.30	12.01 (trečiadienis) "Regata" – "Rokiškio sargai-2"	Vaižganto vid. m-kla
19.00 20.15	12.02 (ketvirtadienis) Senamiesčio m-kla – "Rokiškio sūris-2" "Sunkiaatlečiai" – "Submarinas – loto"	Senamiesčio vid. m-kla Senamiesčio vid. m-kla
19.30	12.03 (penktadienis) Kavoliškio m-kla – "Senas grafas"	Kavoliškio prad. m-kla
19.30 20.45 20.00 21.15	12.07 (antradienis) "Senas grafas" – "Rokiškio sargai-2" Kavoliškio m-kla – "Submarinas – loto" "Rokiškio sūris-2" – "Sunkiaatlečiai" "Apdaila" – "Regata"	Kavoliškio prad. m-kla Kavoliškio prad. m-kla Sporto m-kla Sporto m-kla
20.00 21.15	12.10 (penktadienis) "Apdaila" – "Senas grafas" "Submarinas – loto" – "Rokiškio sūris-2"	J. Tūbelio gimnazija J. Tūbelio gimnazija
20.00 21.15	"Rokiškio sargai-2" – Kavoliškio m-kla "Regata" – Senamiesčio m-kla	J. Tūmo - Vaižganto vid. m-kla J. Tūmo - Vaižganto vid. m-kla
19.00 20.15	12.14 (antradienis) "Sunkiaatlečiai" – "Regata" Senamiesčio m-kla – "Senas grafas"	Senamiesčio vid. m-kla Senamiesčio vid. m-kla
18.30 19.45	12.15 (trečiadienis) "Rokiškio sargai-2" – "Submarinas – loto" "Apdaila" – Kavoliškio m-kla	J. Tūmo - Vaižganto vid. m-kla J. Tūmo - Vaižganto vid. m-kla

Lukštiečiai – apie duoną

Titus ANTANAITIS

Įdomiai ir netradiciškai penktadienį mokslo dieną organizavo Lukštų pagrindinės mokyklos kolektyvas. Į mokyklą susirinko ne tik mokiniai, mokytojai, bet ir jų tėveliai.

Po pamokų klasėse įvyko susirinkimai – diskusijos. Jose buvo aptariami besibaigiančio pirmojo trimestro rezultatai, pažangumo ir auklėjimo klausimai, pasiūlymai, kaip sukurti artėjančias šventes.

Graziai papuoštoje akty salėje mokyklos auklėtiniai, vadovaujami mokytojos Irenos Baltrukėnienės, kartu su kaimo kultūros namų kolektyvu (vad. Gražina Dapkuvienė) surengė literatūrinę – muzikinę kompoziciją "Duonos kelias". Jos metu buvo dainuojamos dainos, menamos mįslės, deklamuojamos eilės apie brangiausią žmonių turtą – duoną.

Nors daugumai mokyklos mokinių kaimo darbai ir rūpesčiai gerai pažįstami, tačiau visi įdėmiai klausėsi ūkininkės D. Vaičiulienės iš Gediškių kaimo pasakojimo apie savo ūkį, jo perspektyvas. Žinoma Lukštų krašto liaudies meistrė tautodailininkė Elena Krasauskienė prisiminė ir įdomiai papasakojo

apie senovės liaudies papročius, susijusius su duona.

Mokiniai ir mokytojai galėjo pasigrožėti salėje veikusia tautinių juostų, nėrinių, rankšluosčių ir įvairių kitokių rankdarbių paroda, kurią paruošė E. Krasauskienė, S. Macijauskienė ir kitos kaimo moterys.

Po to vyko viktorina – konkursas "Ką žinai apie duoną?". Jame dalyvavusios mokinių ir tėvelių komandos parodė sumanumą ir išradingumą atsakinėdamos į pateiktus klausimus. Dviejų taškų persvara jaunieji lukštiečiai sugebėjo iškovoti pergalę ir už tai gavo saldujį prizą.

Labai įdomiai ir įspūdingai atrodė klasių paruošti stalai iš duonos gaminių. Čia galima buvo paragauti ir įvairiausių mišrainių, ir duonos giros, ir net duonos torto. Geriausias klasės ir geriausi kulinariai buvo apdovanoti atminimo suvenyrais.

Skambant Kavoliškio kaimo kultūros namų kapelos "Pakusa" atliekamai lietuviškai muzikai, vyko ne tik valgių degustavimas, bet ir įvairūs atrakcionai bei šokiai.

Zenonas JEVTOKAS

Visuomenės sveikatos ugdymo centro direktorius

Tabakas – ne bulvė, nors ir bulvinių šeimos augalas. Tabako gaminiuose esantis nikotinas sukelia priklausomybės sindromą (tokį stiprų, kaip heroinas ir kokainas), pakenkia kojų, širdies, smegenų ir kitų svarbių organų kraujagysles. Rūkymo metu išsiskiriančios dervos sukelia plaučių ir kitų

kvėpavimo bei virškinimo organų vėžį, lėtines ligas. Tokiu būdu tabakas nėra paprasta bulvė ir jo priskyrimą ypatingos paskirties prekėms nulemia jo narkotinės savybės bei žala žmonių sveikatai. Tabako gaminių reklamos aspektas turi būti nagrinėjamas per žalos gyventojų sveikatai, kurią padaro tabako gaminių vartojimas, prizmę.

Nors rūkalų gamintojai ir prekyautojai įtikinėja, kad tabako reklama neturi įtakos rūkalų suvartojimui, tyrimų duomenys rodo ką kita. Per pastaruosius 4 metus, kuomet tabako reklama praktiškai buvo beveik neribojama, rūkančių jaunų moterų padaugėjo net 5 kartus, 80 procentų vyresnių klasių moksleivių jau yra bandę rūkyti. Europoje rūkymas buvo labai paplitęs pokario metais (rūkė 70-90 proc. suaugusių vyrų). Paaiškinėjus žalingoms rūkymo pasekmėms ir pradėjus įgyvendinti valstybines tabako kontrolės priemones, įskaitant tabako reklamos draudimus, rūkančiųjų skaičius sumažėjo 2-3 kartus. Įvedus tabako reklamos draudimą Islandijoje (1972), Suomijoje (1978), Norvegijoje (1975), Portugalijoje (1983), Kanadoje (1988), Naujojoje Zelandijoje (1990), rūkalų vartojimas sumažėjo nuo 3,6 iki 15 procentų.

Tabako reklamos draudimas kartu su visuomenės švietimu, ga-

mybos ir prekybos apribojimais, pastoviu mokesčių tabako produktams didinimu (didesnės tabako gaminių kainos mažina rūkančiųjų skaičių, surinktos papildomos lėšos gali būti panaudotos visuomenės sveikatos ugdymui), draudimu rūkyti viešose vietose, kova su tabako gaminių kontrabanda – yra pagrindinės tabako kontrolės ir rūkymo prevencijos priemonės.

Primerkime, kad tabako reklamos draudimą, kaip pagrindinį rūkymo prevencijos elementą, rekomenduoja įgyvendinti Pasaulio Sveikatos Organizacija, kurios narė yra Lietuva, Europos teisės aktai (direktyva 98/43, konvencija "Televizija be sienų"), kitos tarptautinės organizacijos (Kovos su vėžio liga draugija). Tabako reklamos draudimas taisyklingas 27 pasaulio, iš jų – 13-oje Europos valstybių. Dar 77 pasaulio šalyse reglamentuojami įvairūs tabako reklamos apribojimai.

Kaip rodo kitų šalių patirtis, dalinis tabako gaminių reklamos ribojimas nėra efektyvus (nes nuolaidos tabako gaminių reklamai formuoja įvaizdį, kad rūkymas yra priimtinas socialinis elgesys), reklamos skleidėjų yra lengvai apeinamas. Todėl reikia kad greičiau būtų įgyvendinta Lietuvos Respublikos Seimo priimto Tabako kontrolės įstatymo nuostata dėl tabako reklamos draudimo, kurią geriausiai atspindi Pasaulio Sveikatos Organizacijos generalinės direktorės Dr. Gro Harlem Brundtland pasakyti žodžiai: "Tabakas žudo – nesileiskit apgaunami. Tabakas negali būti reklamuojamas, subsidijuojamas, juo negali būti žavimasi!".

Tabakas – ne bulvė

“Rokiškio pragiedruliai” 2000 - iesiems

Antradieniais, ketvirtadieniais, šeštadieniais - tai, kas reikalinga ir įdomu rajono miesto ir kaimo žmogui.

Svarbiausių įvykių, gyvenimo būdo, nusikaltimų aprašymai.

Žvilgsnis “Pro atvirą langą”. Jūsų laiškai, nuomonės. Televizijos programos visai savaitei.

Galbūt tik jums reikalingas skelbimas ir informacija.

Visa tai ir visa kita - tik už 7 Lt per mėnesį.

Nepamirškite užsiprenumeruoti!

Trumpai

Penktadienį posėdžiavo UAB “Rokiškio gyvulių sėklinimas” stebėtojų taryba. Patenkintas bendrovės direktoriaus A. Kuodžio prašymas atleisti jį iš direktoriaus pareigų.

Laikinoju vadovu paskirtas Antanas Gudelis.

Šiandien 14 val. Visuomenės sveikatos centro salėje vyks “Raudonojo kryžiaus” draugijos ataskaitinė rinkiminė konferencija.

Šiandien 16 val. Savivaldybės 8 a. salėje AB “Lietuvos draudimas” atstovai skaitys paskaitą, atsakys į klausimus.

Trečiadienį 14 val. posėdžiaus socialinių reikalų komisija. Bus svarstomi prašymai dėl apgyvendinimo Rokiškio šv. Mato parapijos senelių namuose. Šiuo metu gauti 36 prašymai. Savivaldybė turi teisę teikti 20 prašymų.

Nuotraukos per 1 val.

Fotoateljė Nepriklausomybės a. 13
(buvęs buitinis).

Ties riba

Sužalojo

Geležinkelio gatvėje gyvenantį V.S. konflikto metu lengvai sužalojo V.T.

Pilietį R.M., gyvenantį Onuškyje, sumušė kaimynas PR.

Gaisras

Taikos gatvėje, Juodupėje, piliečio B.R. gyvenamojo namo prieangyje kilo gaisras. Jo metu sudegė dalis drabužių, apdegę grindys, siena, lubos, nudegę prie lubų elektros laidai izoliacija. Gaisre B.R. apdegę rankas, nukentėjusi jo žmona E.R. paguldyta į Rokiškio ligoninę. Gaisro priežastis - neatsargus šeimnininko rūkymas.

Vagių “išdaigos”

Įvairios vyriškos, moteriškos, vaikiškos žieminės avalynės už 32000 litų pavogta išlaužus M.J. priklausančią garažą Panevėžio gatvėje.

Pilietis D.G. iš Širvio gatvės, atvykęs į savo statomą namą Kalnų gatvėje, Juodupėje, neberado benzininių pjūklų “Husgvarna” bei “Johnson”, radijo telefono “Panasonic” ir kitų daiktų. Vagišiai padarė 4177 litų nuostolį.

Atvykęs į remontuojamą butą Melioratorių gatvėje, Kavoliškyje, pilietis R.D. rado išlaužtas balkono duris. Iš virtuvės pagrobta dujinė apšildymo įranga.

A.M. policijai pranešė, kad Rokiškio turgavietėje iš žmonos rankinės neaiškiomis aplinkybėmis dingio rudos spalvos piniginė. Joje buvo jo ir jo žmonos pasai bei 56 litai.

D.R. priklausančioje negyve-

namoje sodyboje Bučiūnų kaime dingio elektrinis šildytuvas, kabelis ir kiti namų apyvokos daiktai.

Iš ŽŪB “Atžalynas” mechaninių dirbtuvių neaiškiomis aplinkybėmis dingio priekalas.

Apspardė automobilį

Laibgaluose dirbantis mokytojas R.T. policijai pasiskundė, kad buvo apspardytas jo automobilis “Ford Fiesta”, kuris stovėjo prie pagrindinės mokyklos.

Avarija

Rokiškietė D.B., vairuodama automobilį “VW Passat”, priklausančią A.M., suko į dešinę iš antros juostos, nepraleido pirmą juosta, ta pačia kryptimi, važiuojusio automobilio “Audi-100”, kurį vairavo R.K. Autoįvykio metu žmonės nenukentėjo.

Ar jau išsigijote kalendorių?

UAB “Rokiškio pragiedruliai”

išleido 2000 -ųjų metų kalendorių.

Spalvotame leidinyje - pažintinė publikacija lietuvių ir anglų kalbomis “Rokiškio kraštas”, švenčių datos, vardadieniai, rajono įmonių, įstaigų, organizacijų reklama.

Kalendorius - puiki dovana šv. Kalėdų ir Naujųjų metų proga. Jis nekainuoja nė 5 litų.

Gruodžio 18 dieną 11 val. Rokiškio Senamiesčio vidurinės mokyklos sporto salėje vyks krepšinio turnyras “Trys prieš tris”

Lietuvos krikščionių demokratų partijos Rokiškio skyriaus pereinamajai taurai laimėti.

Kviečiame dalyvauti rajone veikiančių politinių partijų, visuomeninių judėjimų, jaunimo organizacijų narius bei rėmėjus su šeimomis.

Pertraukų metu vyks atrakcionai vaikams ir suaugusiems.

Paraiškas prašytume pateikti iki gruodžio 15 d. (Savivaldybės 504 arba 507 kab.).

Parduoda

Transporto priemonės

1987 m. Audi-100 Avant, 2,2i, privalumai. Tel. (8-286) 34997, (8-288) 23644.

Nekilnojamas turtas

Sodybą 2 km nuo Rokiškio, yra 2 ha žemės. Arba keičia į butą, arba išnuomoja. Tel. 34013.

Arba išnuomoja 1 kambario butą su patogumais Juodupėje, galimi keitimo variantai į 1 arba 2 kambarių butą su priemoka Rokiškyje. Tel. 57225, 57567 po darbo.

Gyvuliai

Karvė. Tel. 42433.

Kita

Naudotus: mikrobangų krosnelę,

televizorių, dulkių siurbį, muzikinį centrą, padangas R14, elektrinį šildytuvą. Tel. 57159.

Vaikišką vežimėlį ir vestuvinę suknelę. Tel. 52942.

Perka

Traktorinės priekabos ratus arba padangas. Tel. 63780.

Įvairūs

40 metų moteris, turinti pedagoginį stažą, ieško darbo, gali pržiūrėti vaikus. Tel. 43645.

Rastas raktų ryšulėlis prie lopšelio - darželio “Linelis”. Tel. 54141.

Išnuomoja garažą Pagojėje. Tel. 52128.

Statistikos skyrius skelbia konkursą

išnuomoti 36 kv. m negyvenamųjų patalpų. Pradinė kaina 1 kv. m - 9,70 Lt.

Dalyviai registruojami 10 dienų po paskelbimo spaudoje J. Gruodžio g. 37. Tel. 51242.

Mūsų adresas:

Nepriklausomybės a. 22
4820 Rokiškis

Tel./Faks. 5 13 54

e-mail: pragiedruliai@post.omnitel.net

Leidėjas UAB
“Rokiškio pragiedruliai”
Indeksas 424.
1 spaudos lankas

Laikraštis leidžiamas
antradieniais, ketvirtadieniais ir
šeštadieniais.

REDAKTORIUS
Vygandas Pranskūnas
REDAKTORIAUS PAV.
Rasa Čižauskienė

KOREKTORĖ
Gailė Tijušienė
BUHALTERĖ
Antanina Šapranaušienė

LEIDYBOS CENTRAS
Jolita Kaškevičienė,
Igoris Skripka

Rankraščiai negrąžinami
Redakcija už reklamos
ir skelbimų turinį neatsako.
Skelbimai ir prenumerata
redakcijoje priimami
darbo dienomis.

Rokiškia

Kas gražu, atsilieps, kas
teisinga, nemirs, nors vandenim,
kalnais apklotum.

Vaižgantas

PRAGIEDRULIAI

Nepriklausomas rajono laikraštis

1999 m. lapkričio 30 d. ketvirtadienis. Nr. 124. (204) Kaina 0,60 Lt.

Rytoj - Pasaulinė kovos su AIDS diena

Rokiškio teatro rūmai
kartu su Panevėžio visuomenės sveikatos centro Rokiškio filialu gruodžio 1-ąją organizuoja:

8-15 val. - reklaminę agitaciją (po miestą važinės automobilis su atitinkama atributika, bus dalijamos anketos, kurios padės išsiaiškinti, ką rokiškėnai žino apie XX a. marą, ar moka nuo jo apsaugoti);

16 val. - disputą "Ar visuomenė pasirengusi priimti AIDS ligą?" (dalyvaus pedagogai, medikai, jaunimo ir

bažnyčios atstovai);
18 val. - Luko koncertą (Lukas, žinomas dainininkas, pasisako prieš narkotikus, užsagų seksą);
20 val. - diskoteką.

Teatro rūmų fojė veiks rajono moksleivių piešinių paroda. Geriausiems autoriams prizus įteiks Lukas.

Publikacijos, skirtas šiai dienai, skaitykite

2 psl.

Linkėjimai iš Klaipėdos

Vasarą Palangoje įvyko respublikinis renginys, skirtas pirmojo viešo lietuviško vaidinimo 100-mečiui paminėti. Ta proga pastatytas jungtinis vienuolikos teatrų spektaklis - Keturakio "Amerika pirtyje", sėkmingai pademonstravęs Lietuvos mėgėjų teatrų brandą ir aktorių talentą. Malonu, kad jame puikiai pasirodė Rokiškio savivaldybės teatras (režisierius Jonas Korėna). Ačiū visiems kūrėjams!

Rokiškio savivaldybės teatras šiomis dienomis švenčia šaunų jubiliejų. Džiugu, kad jo veikla ir talentas įkūnija prasmingą kultūrinę misiją rajone bei krašte ir pelnė teatrui tarptautinį pripažinimą.

Klaipėdos universiteto bendruomenė, Režisūros katedra didžiuojasi savo auklėtiniais, pedagogai linki Jonui išvermės bei naujų kūrybinių sumanymų įgyvendinimo.

Dėkojame rajono Savivaldybės merui ir Tarybai už paramą teatrui. Tikimės, kad nelengvais ekonominiais laikais pastangos ugdyti žmonėse gerį ir grožį bus ir toliau skatinamos. Juk tai Lietuvos ateitis!

Geriausius linkėjimus visam teatro kolektyvui, rūmų darbuotojams ir žiūrovams rokiškėnams.

Doc. Gediminas Šimkus
Klaipėdos universiteto Menų fakulteto tarybos pirmininkas, jungtinio spektaklio Palangoje režisierius

Sportas

Atkaklios kovos

Virginijus LESMANAVIČIUS

Rokiškio rajono vyrų krepšinio pirmenybių II lygos varžybose sužaista 3 ir 4

turo rungtynės: Senamiesčio m-kla - "Apdaila" 63:57 (29:25), "Rokiškio sūris-2" - Kavoliškio m-kla 78:80 (35:45), "Rokiškio sargai - Preventa-2" - "Sunkiaatlečiai" 63:56 (34:29), "Regata" - "Submarinas - Loto" 80:79 (40:44), "Apdaila" - "Sunkiaatlečiai" 61:50 (30:22), "Submarinas - Loto" - Senamiesčio m-kla 78:62 (39:28), "Regata" - "Senas grafas" 66:64 (35:32).

Komandoms sužaidus po 3-4 rungtynes, turnyro lentelė atrodo taip:

Komanda	Pergalės	Pralaimėjimai	Taškai
1. "Rokiškio sargai - Preventa-2"	3	1	7
2. Kavoliškio m-kla	3	0	6
3. "Regata"	3	0	6
4. Senamiesčio m-kla	2	2	6
5. "Senas grafas"	2	1	5
6. "Submarinas - LOTO"	2	1	5
7. "Apdaila"	1	3	5
8. "Sunkiaatlečiai"	0	4	4
9. "Rokiškio sūris-2"	0	4	4

Gruodžio mėnesio tvarkaraštis - 3 psl.

Prekyvietėse - smulkūs pažeidimai

Jolanta PROČKIENĖ
Gydytojo higienisto padėjėja

Panevėžio visuomenės sveikatos centro higienos inspekcijos darbuotojai lapkričio mėnesį patikrino 10 Rokiškio miesto dėvėtų drabužių parduotuvių. Daugumoje parduotuvių nėra ventiliacijos, minimalių sąlygų darbuotojų asmenims higienai (galimybės nusiplauti rankas). Nepaisoma pramoninių prekių ženklinimo taisyklių, kurios patvirtintos 1998.04.16. Šiose taisyklėse nurodoma, kad ant naudotų prekių būtinas prekės pavadinimas, importuotojo pavadinimas ir adresas, pardavimo kaina, nugenksminimo būdas, nugenksminimo data. Visi dėvėti drabužiai turi būti sukabinti. Draudžiama prekiauti naudotais žaislais. Už prekybą naudotais žaislais pinigine bauda nubausta vienos įmonės savininkė. Tikrinimų metu parduotuvių savininkams

duoti nurodymai per savaitę ištaisyti prekių ženklinimo taisyklių pažeidimus. Šios taisyklės galioja ir prekiautojams dėvėtais drabužiais turgavietėse.

Visiems prekyboje esantiems žaislams būtini higienos pažymėjimai. Žaislai turi būti įpakuoti. Ant žaislų pakuotės turi būti išspėjami užrašai apie galimus pavojus žaidžiant jais, nurodyta, kokio amžiaus vaikui skirti, gamintojas ir importuotojas.

Turgavietėse buvo žiūrėta, kaip laikomasi maisto produktų ženklinimo taisyklių. Grubių pažeidimų nenustatyta. Rastus trūkumus nurodyta pašalinti per savaitę.

Už prekybą maisto produktais pasibaigus galiojimo terminui nubausti 3 prekybos įmonių darbuotojai. Pasitaiko atvejų, kai prekybininkai ant maisto produkto galiojimo datos užklijuoja kainą, tuo norėdami nuslėpti, kad pasibaigęs maisto produkto galiojimo terminas. Pasikartojus tokiems pažeidimams, prekybininkai bus baudžiami.

Įkurtuvės Laibgaliuose

Salvinija KALPOKAITĖ
Įerdvės patalpas persikėlė Viešosios bibliotekos Laibgalių filialas.

Įkurtuvės susirinko nemažas būrys skaitytojų, saviveiklininkų, Viešosios bibliotekos darbuotojų. Juostelę perkirpo Jūzintų seniūnas Petras Jozavitas, vėliau nepašykštėjęs malonių žodžių bibliotekininkei Aldonai Balčiūnienei, laibgaličiams skaitytojams. Kultūros namų administratorė Vanda Cicika bibliotekai perdavė židinėlį, palinkėdama, kad jo lietaus ne tik šildytų, bet ir sklistų plačiai, po

apylinkes, kvieštų ir toliau bendradarbiauti, burtis kartu.

Kalbėjo Viešosios bibliotekos direktorė Zita Jodeikienė, ūkininkų kooperatyvo "Biržupys" atstovė Danutė Sidarkevičienė. Aktyviausia bibliotekos skaitytoja Birutė Gailiūnienė sakė, jog jau pirmaisiais Laibgaliuose gyvenimo metais buvusios savo draugės galėjusi pasakyti, kad ne pieno ar grietinės upės čia suradusi, bet kelią į biblioteką, kultūros namus.

Bibliotekai atiteko 3 kambariai seniūnijai priklausančiame name.

LAPKRITIS

P 1 8 15 22 29
A 2 9 16 23 30
T 3 10 17 24
K 4 11 18 25
P 5 12 19 26
Š 6 13 20 27
S 7 14 21 28

Lapkričio 30 d., antradienis

Saulė tekėjo 8.16 val.,
leis 15.59 val.

Dienos ilgumas 7.43

Delčia

Šaulys

Orai

Šiandien kai kur nedideli krituliai. Temperatūra naktį ir dieną nuo 1 laipsnio šalčio iki 4 laipsnių šilumos.

Rytoj protarpiais krituliai. Temperatūra naktį ir dieną - 1-6 laipsniai šilumos.

11.30 Andrejus (Andrius), Dovainė, Saugardas
12.01 Algmina, Butigeidas, Eligijus, Natalija

Sveikinamie!